

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

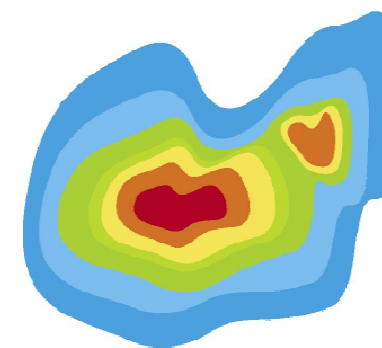

Národní úložiště šedé literatury

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno

16. prosince 2010

Petra Pejšová
petra.pejsova@techlib.cz

16. prosince 2010

Filozofická fakulta MU, Brno

- Co je šedá literatura
- Kvalita informací v šedé literatuře
- O projektu NUŠL
 - SW řešení
 - Podpora spolupráce
- GreyNet
- OpenGrey

Definice šedé literatury

210 mm

- Grey Literature "Information produced on all levels of government, academics, business and industry in electronic and print formats not controlled by commercial publishing i.e. where publishing is not the primary activity of the producing body."
(Luxembourg, 1997 - Expanded in New York, 2004, dostupné na WWW
<<http://www.greynet.org/index.html>>)

Druhy šedé literatury

210 mm

Vysokoškolské kvalifikační práce

Letáky Příspěvky a sborníky z konferencí

Zápisy z jednání

Vládní zprávy

Studijní materiály

E-maily

Firemní literatura

Telefonní hovory

Preprinty

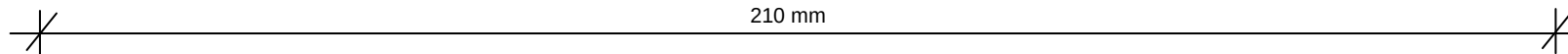
Blogy

Sociální sítě

Zprávy

Význam ŠL

- Celosvětově roste význam ŠL
- Aktuální informace v reálném čase
- Součástí vyhledávacího procesu
- U neformální ŠL je nutné ověření

- Aktuality na Twitteru v Kanadě k celosvětové pandemii H1N1 – informace v reálném čase
- Aféra s táním himalájského ledovce ve zprávě Mezinárodního panelu pro klimatické změny (IPCC) z roku 2007 – neověřená informace

Důvěryhodná ŠL

210 mm

- **Druhy šedé literatury**
 - Vysokoškolské kvalifikační práce, zprávy
 - Konferenční materiály, firemní literatura
 - Autorské práce, studijní materiály
- **Producenti šedé literatury z oblasti**
 - Výzkumu a vývoje, státní správy
 - Školství, komerčního sektoru

Nedůvěryhodná ŠL

210 mm

- Neformální komunikace
 - telefonní hovory, zápisy z jednání, e-maily, interview
- Multimédia
 - TV, rozhlasové stanice
- Sociální sítě
 - Twitter, Second Life a Facebook

Nedůvěryhodná ŠL

210 mm

- Neformální komunikace
 - telefonní hovory, zápisy z jednání, e-maily, interview
- Multimédia
 - TV, rozhlasové stanice
- Sociální sítě
 - Twitter, Second Life a Facebook

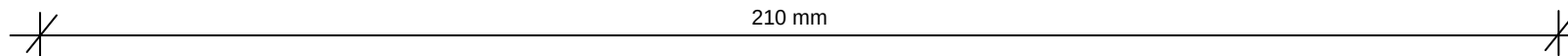

Klasifikace ŠL dle účelu

210 mm

- Plnění studijních či kvalifikačních povinností
- Vykazování akademických aktivit
- Sdílení myšlenek k odborné diskusi
- Vytváření technických standardů
- Plnění právních povinností

- Student nebo uchazeč
- Výzkumník nebo výzkumný tým
- Nezávislý autor
- Úředník nebo zaměstnanec

- **REPOZITÁŘ (úložiště)** – místo v digitálním prostoru určené k uchovávání intelektuální produkce instituce → uchovávání a zpřístupnění nepublikovaných či polopublikovaných materiálů instituce
- **VÝHODY:**
 - **pro vědce** – centrální archiv jejich prací, zlepšuje vyhledatelnost a nalezitelnost jejich prací, zlepšuje šíření a vliv jejich výzkumů
 - **pro instituci** – zvyšuje viditelnost a prestiž před financujícími orgány, pomoc při hodnocení výzkumných úkolů
 - **pro společnost** – umožňuje přístup k výsledkům výzkumů

- Národní úložiště šedé literatury
- Projekt – Digitální knihovna pro šedou literaturu – funkční model a pilotní realizace (2008 – 2011)
- Podporován Ministerstvem kultury ČR
- Řešitelé NTK a VŠE v Praze

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

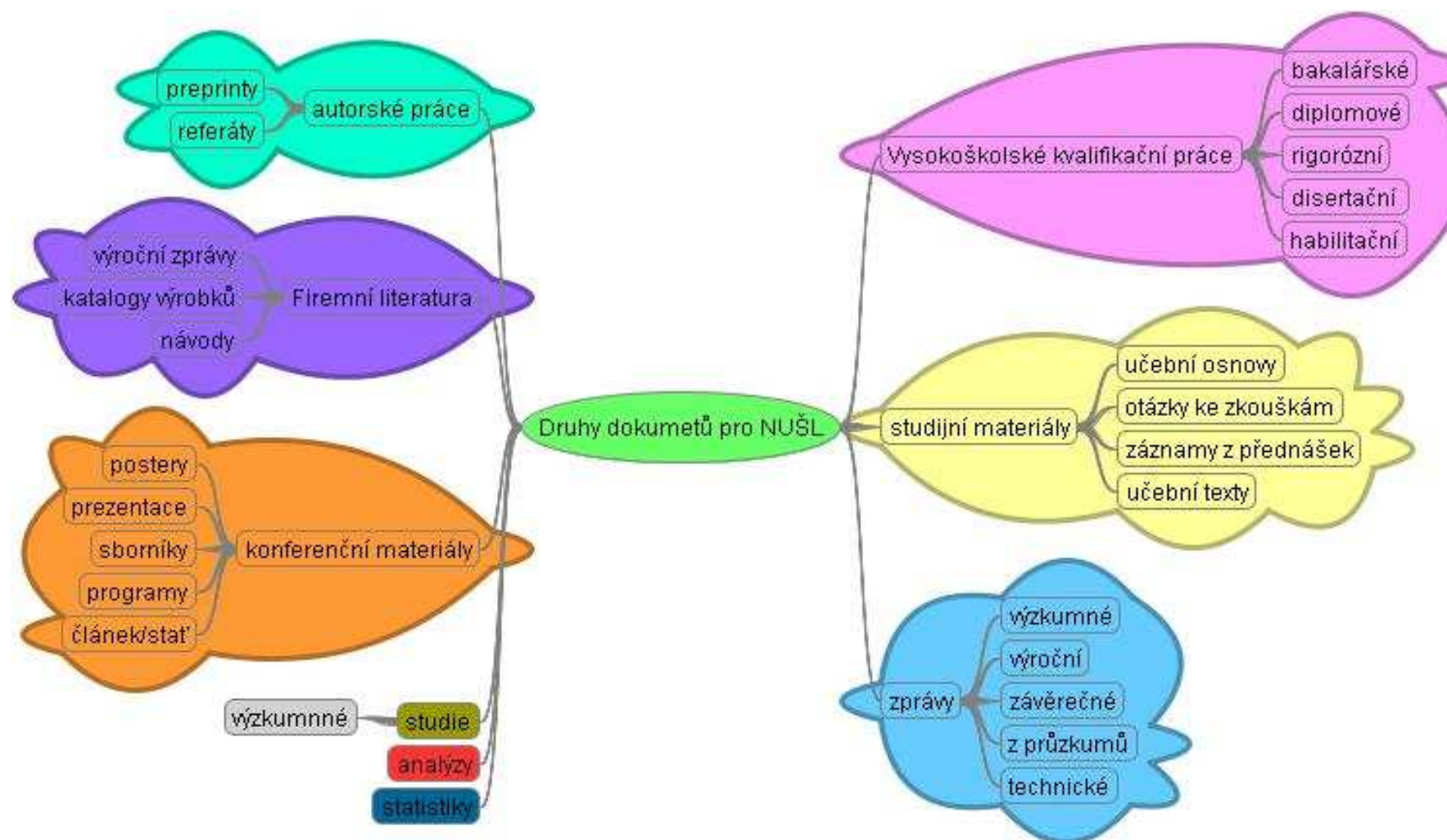
- Systematický sběr metadat a digitálních dokumentů
- Dlouhodobá archivace a ochrana
- Centrální přístup k ověřené šedé literatuře v ČR
- Podpora vědy, výzkumu a vzdělávání
- Spolupráce se zahraničními repozitáři

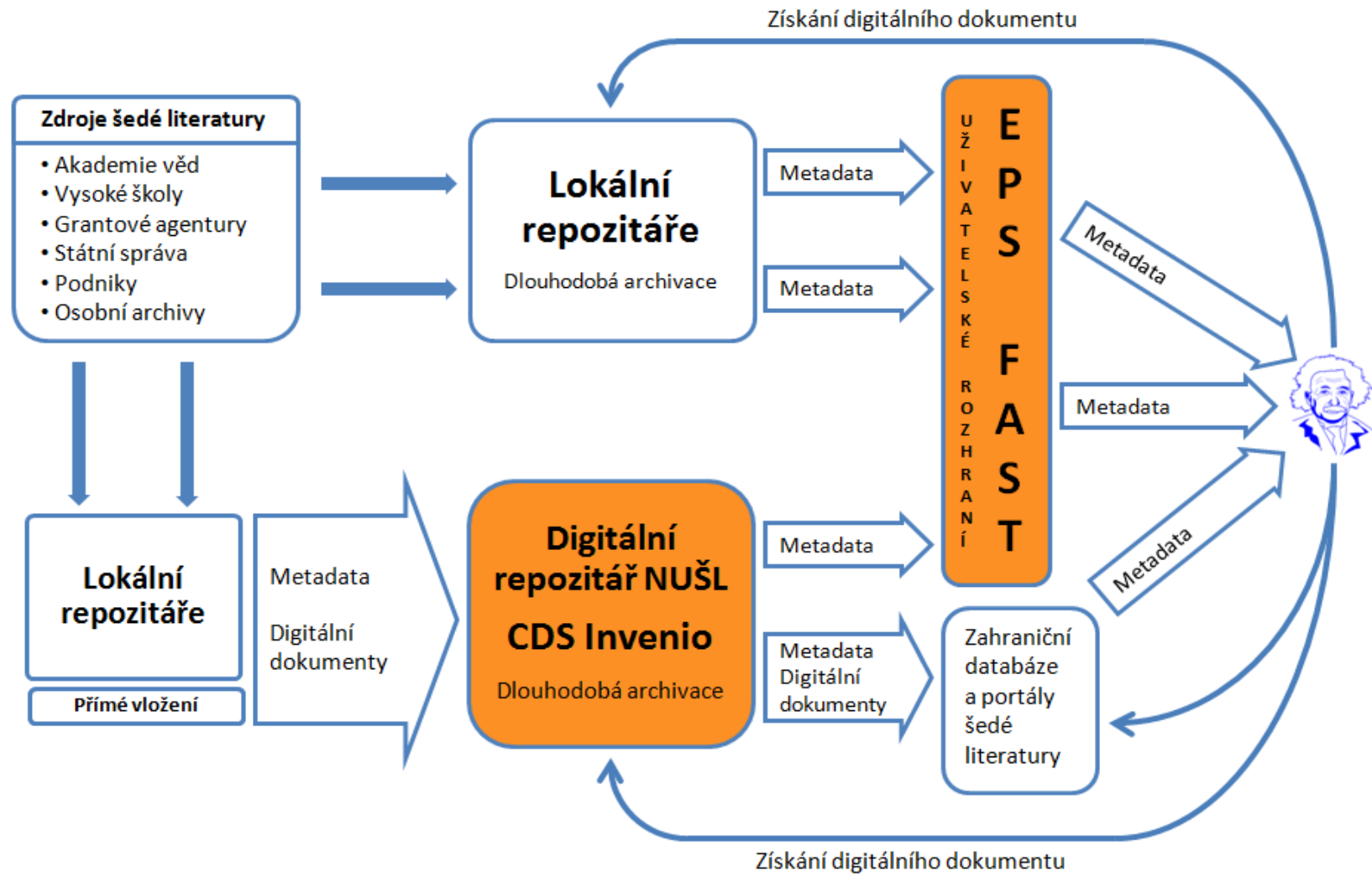
- Funkční pilotní aplikace
- Otestovaná metodologie a technologie
- Standardy a doporučení
- Odborná publikace
- Webové stránky
- Semináře

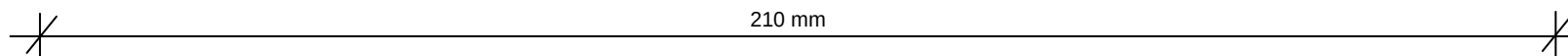
Typy dokumentů

210 mm

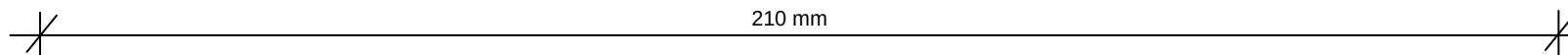

Možnosti spolupráce

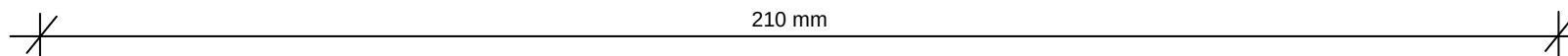
- Připojení lokálního repozitáře do centrálního vyhledávacího rozhraní NUŠL
- Harvestování lokálního repozitáře do digitálního repozitáře NUŠL
- Instalace lokálního CSD Invenia a jeho následné harvestování do digitálního repozitáře NUŠL
- Vkládání přímo do digitálního repozitáře NUŠL

Digitální repozitář

- Open source – licence GNU GPL
- Vyvinut v CERN a EPFL
- Lokalizován do 18 jazyků
- Podporuje OAI-PMH standard
- Modulární systém
- <http://invenio.ntkcz.cz>

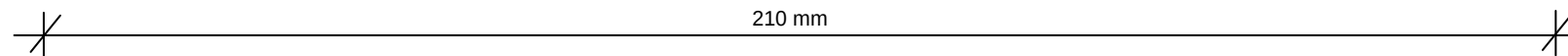

Lokální instalace

- Vystavena ke stažení na webu NUŠL
- Manuál k instalaci
- Popis úprav sbírek a šablon
- Verifikace lokální instalace na VŠE
- Dvě virtualizační prostředí VirtualBox a VMware

Školení CDS Invenia

V roce 2010

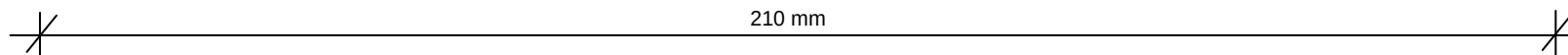
- 4 školení
- Proškoleno 27 pracovníků z partnerských institucí
- Vytvořen manuál pro vkládání a editaci záznamů

Centrální vyhledávací rozhraní

- Komerční SW
- Prohledává zdroje šedé literatury
- Jednotné uživatelské rozhraní
- Textové filtry, vizualizovaná data, vztahy mezi dokumenty
- <http://www.nusl.cz>

Uzavřeny licenční smlouvy

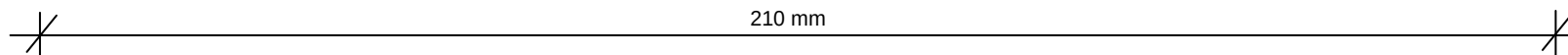
- 14 pracovišti AV ČR
 - Centrem pro výzkum veřejného mínění
- Knihovnou AV ČR
- NLK

Osloveny

- Vysoké školy
- Grantové agentury

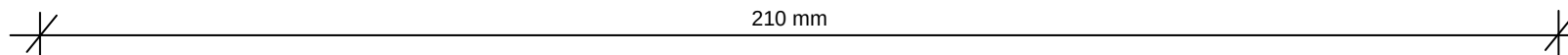

Zveřejnění díla v NUŠL

- Každé dílo chráněno autorským zákonem
- Výběrově je možné zvolit licenci
Creative Commons
<http://www.creativecommons.cz/>

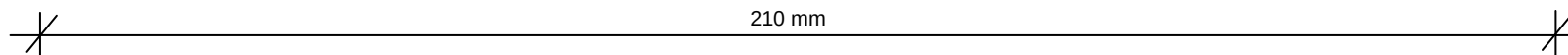

Ing. arch. Jana Moučky

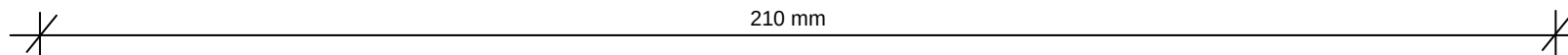
- Analýza typů autorství děl v archivu
- Právní posouzení a možnosti zpřístupnění
- Výběr vhodných děl ke zveřejnění
- Podepsání licenční smlouvy
- Uložení v centrálním repozitáři NUŠL

Odborná publikace

Repozitáře šedé literatury

- 9 autorů – 2 zahraniční
- První část - šedá literatura a její aspekty
- Druhá část – budování repozitáře
- Česká i anglická verze
- Nakladatelství VeRBuM
- <http://nysl.techlib.cz/index.php/Kniha>

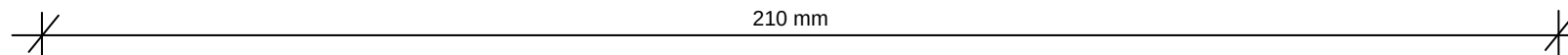
- Česká verze <http://nusl.techlib.cz/>
- Anglická verze <http://nrgl.techlib.cz/>
- Průběžná editace
- Dokumentace, standardy a doporučení
- Podpora partnerské sítě
- Sledování aktualit pomocí RSS kanálu
- Vystavení lokální verze CDS Invenia

Seminář ke zpřístupňování ŠL

- 3. ročník – 8. prosince 2010
- V NTK v Praze
- 11 prezentací – 2 zahraniční
- Sborník v anglickém jazyce

http://nustl.techlib.cz/index.php/3._rocnik_seminare

Příští ročník 25. 10. 2011 v NTK

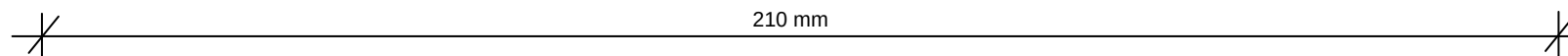

Twelfth International Conference on Grey Literature

Transparency in Grey Literature

- 6. – 7. prosince 2010 v NTK
- 5 bloků – 18 prezentací
- 11 posterů
- 84 účastníků z 12 zemí

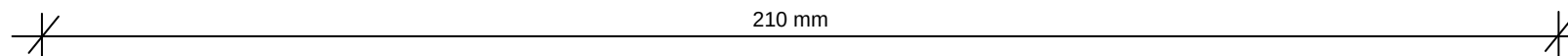

*„GreyNet is dedicated to Research,
Publication, Open Access and Education
in field of Grey Literature“*

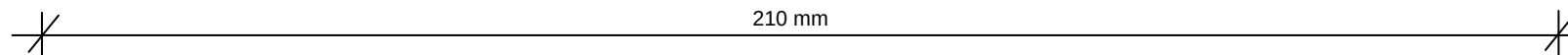
- International Conference on Grey Literature GL1 – GL12
- The Grey Journal
- Workshops
- <http://www.greynet.org/>

Grey Literature in Library and Information Studies

- Edited by Dominic J. Farace and Joachim Schöpfel
- Shrnuje vývoj ŠL za posledních 10 let
- Nakladatelství De Gruyter Saur
- http://www.greynet.org/images/Grey_Literature_Book_Flyer.pdf

- Nová OpenSIGLE
<http://opensigle.inist.fr/>
- Spravuje INIST-CNRS
- Pracovní skupina - INIST-CNRS, Textrelease, NTK a další
- Založeno na novém SW EXaleed
- Bibliografická báze s odkazy
- Provoz v 1. čtvrtletí 2011

OpenGrey

210 mm

Search

 ?

OpenGrey

OpenGrey - **System for Information on Grey Literature in Europe**, formerly OpenSIGLE, is your **open access** to SIGLE **bibliographical references** of reports and other grey literature (GL) produced in Europe.

Examples of GL include **technical or research reports, doctoral dissertations, some conference papers, some official publications**, and other types of grey literature.

OpenGrey covers **pure and applied science and technology, economics, social sciences and humanities**.

News

Focus

OpenGrey federates the resources of major European information and document supply centres who joined in an association known as EAGLE: European Association for Grey Literature Exploitation.

Each centre was responsible for collecting grey literature produced in its own country and for providing details of it

OpenGrey now includes the GL conferences preprints from our [GreyNet](#) partner

210 mm

Děkuji za pozornost!

Kontakt: nusl@techlib.cz

Více informací: <http://nusl.techlib.cz>